

Dashboard monitor arbeidsmarkt 1e kwartaal 2020

Vooraf

Elk kwartaal maken we een dashboard om de doelen van de Operatie werk te monitoren. In de kadernota 2020 zijn de meeste recente doelen geformuleerd:

- Een werkloosheidspercentage van maximaal 3,5% van de beroepsbevolking volgens de cijfers van het CBS,
- Maximaal 1750 mensen met een bijstandsuitkering.

Eerder waren in het kader van de operatie werk de volgende doelen geformuleerd:

- Een lage schooluitval behouden,
- Een groei van het aantal arbeidsplaatsen met 1% per jaar.

De Corona-crisis

De corona-crisis zal de komende periode ongetwijfeld van invloed zijn op de ontwikkeling van de hier gepresenteerde indicatoren. In deze monitor, die nog maar de eerste paar weken van de crisis meepakt, zijn daar eerste tekenen van zichtbaar.

Een acuut probleem zijn de kleine ondernemers/ZZP'ers die in de problemen zijn gekomen en een beroep kunnen doen op de door de gemeente uitgevoerde Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandig Ondernemers (TOZO-) regeling. Voorlopig zal de ontwikkeling van deze regeling ook in deel uitmaken van deze monitor.

Algemene conclusies 1^e kwartaal 2019

- De daling van het aantal uitkeringsgerechtigden is tot stilstand gekomen. Sinds begin dit jaar is het aantal weer licht aan het stijgen. Dit beeld was vorig jaar ook te zien.. toen zette de daling verder in het jaar wel weer door. Met de effecten van de Corona-crisis is het niet de verwachting dat dat patroon zich dit jaar zal herhalen.
- Een vergelijkbare ontwikkeling is er te zien bij de WW.
- Het CBS berekent over 2019 voor Súdwest-Fryslân een werkloosheidspercentage van 3,2%. Deze cijfers worden jaarlijks op gemeenteniveau één keer per jaar gepubliceerd. Er zijn geen kwartaalcijfers aanwezig.
- Het aantal vroegtijdig schoolverlaters is in het schooljaar 2018-2019 wederom iets gestegen. Dit is conform het landelijke beeld.
- Het aantal arbeidsplaatsen in onze gemeente is in 2019 nagenoeg gelijk gebleven. Door de stijging in de voorgaande jaren is de langjarige trend er nog steeds één van groei. Net als bij de ontwikkeling van het aantal mensen in de WW wijken we qua beeld af van de overige F4 gemeenten. Die hebben in 2019 wel een groei van arbeidsplaatsen laten zien.

Toelichting op gegevensverzameling

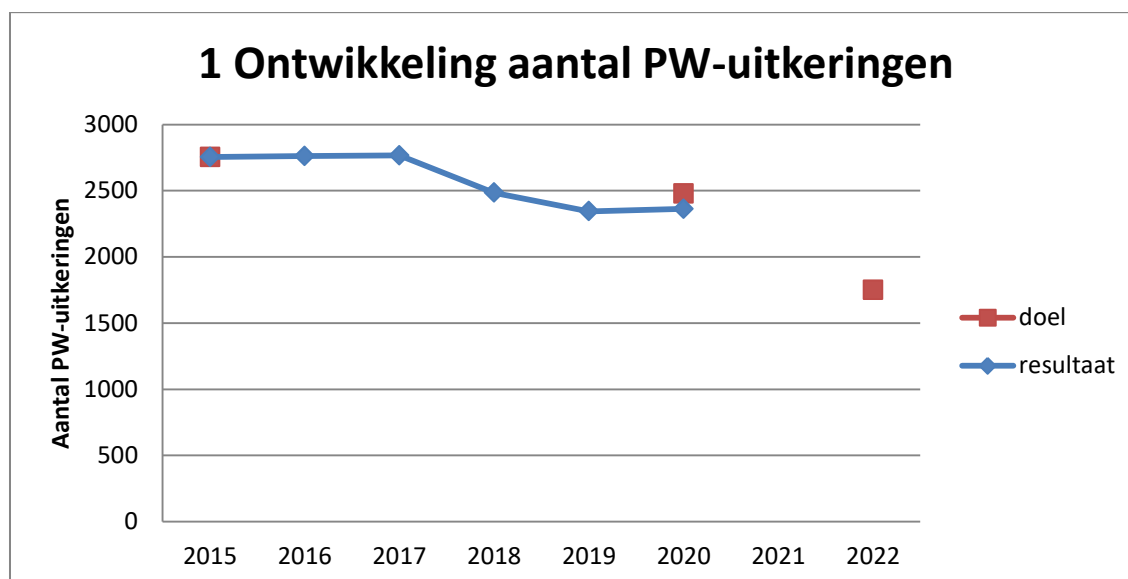
Voor de kwartaalrapportages van de monitor arbeidsmarkt maken we gebruik van verschillende open data. We gebruiken daarbij steeds de recentste gegevens die beschikbaar zijn. De gemeente streeft ernaar om zoveel mogelijk gegevens te raadplegen die dicht bij de bron liggen. Deze zijn het meest betrouwbaar.

In onderstaande tabellen en grafieken zijn de monitorcijfers opgenomen.

Participatie Wet (PW-uitkeringen)

Tabel 1 Aantal personen met een PW uitkering				
	31 maart	30 juni	30 sept	31 dec
2015				2754
2016				2762
2017	2785	2762	2775	2766
2018	2714	2598	2529	2485
2019	2562	2492	2378	2344
2020	2363			
doel	Maximaal 1750 PW uitkeringen			

Bron + toelichting PW uitkeringen: als gemeente hebben we deze gegevens zelf in huis. Soms wijzigen deze gegevens achteraf omdat bijstandsuitkeringen in individuele gevallen naderhand wijzigen. Vanuit het sociaal domein vindt eveneens een kwartaalmonitor plaats van de instroom en uitstroom. Deze twee monitors worden dit jaar verder op elkaar afgestemd.

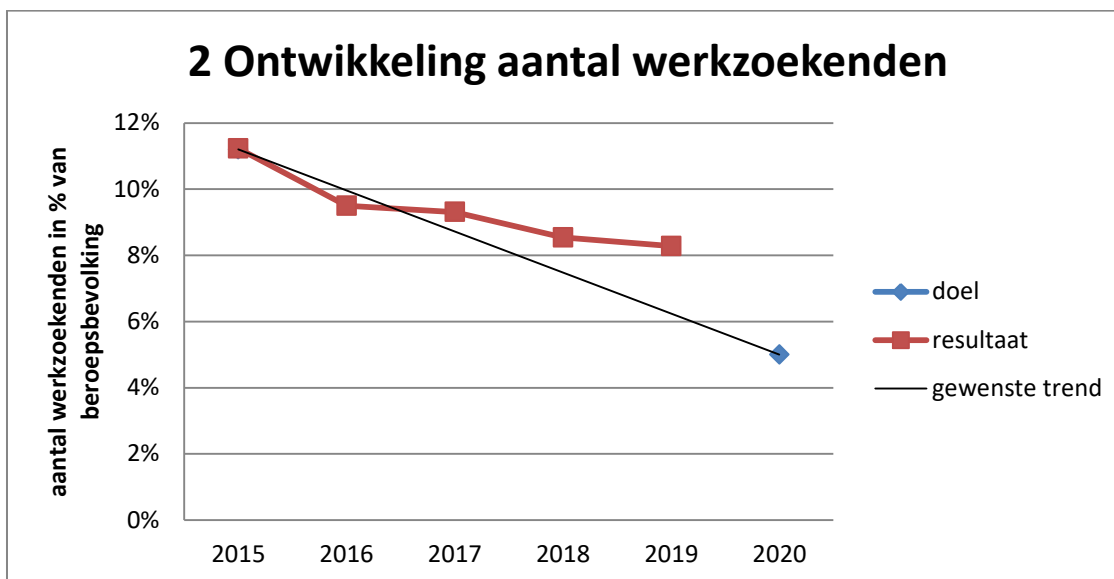

Tabel 2 Aantal aanvragen, toekenningen en voorschotten in kader van TOZO-regeling	
	30-apr
Aantal aanvragen levensonderhoud totaal t/m datum	290
Aantal aanvragen bedrijfskrediet totaal t/m datum	1
Aantal aanvragen combi levensonderhoud + bedrijfskrediet totaal t/m datum	14
Aantal aanvragen ondersteuning ZP 2020 t/m datum	1544
Aantal toekenningen levensonderhoud totaal t/m datum	34
Aantal toekenningen bedrijfskrediet totaal t/m datum	0
Aantal toekenningen combi levensonderhoud + bedrijfskrediet totaal t/m datum	2
Aantal toekenningen ondersteuning ZP 2020 t/m datum	72
Aantal verstrekte voorschotten totaal t/m datum	720

Werkzoekenden

In 2018 lag het werkzoekendenpercentage volgens de nieuwe registratie van het UWV op 9,35%. Het CBS berekent over 2019 voor Súdwest-Fryslân een werkloosheidspercentage van 3,2%. Dit is lager dan de 3,9% die het college als ambitie heeft uitgesproken.

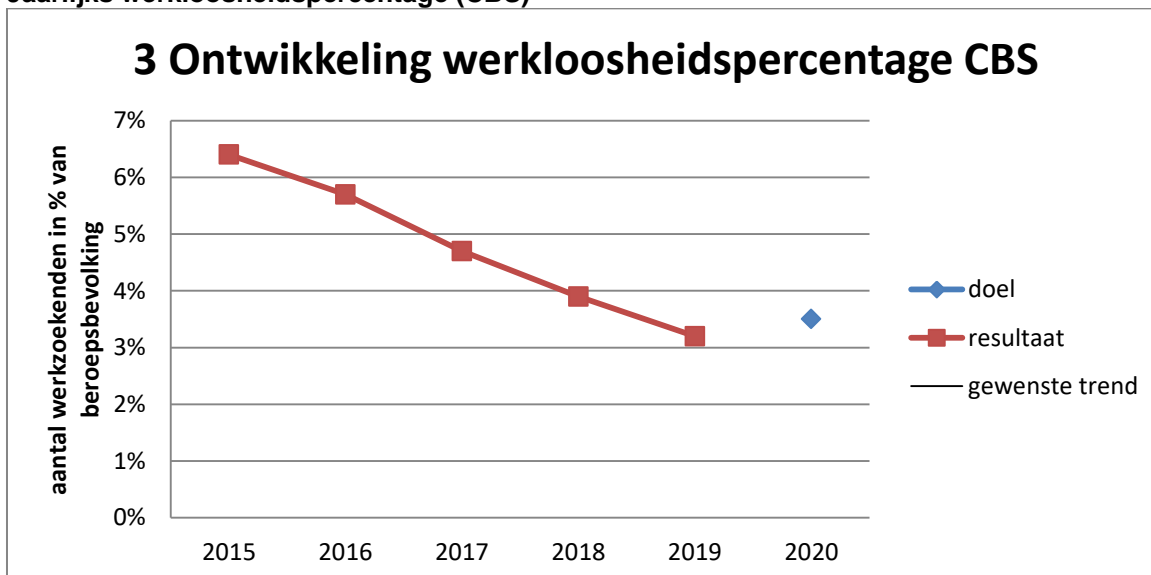
Tabel 2 Aantal ingeschreven werkzoekenden bij UWV				
Peildatum	Aantal (oud)	In % van de beroepsbevolking	Aantal (nieuw)	In % van de beroepsbevolking
31.12.2015	4831	11,23 %		
31.12.2016	4086	9,50 %		
31.12.2017	2606	6,06 %	4281	9,31 %
31.12.2018			4014	8,54 %
31.12.2019			3892	8,28 %

Bron + toelichting: De UWV cijfers zijn maandelijks beschikbaar en geven een betrouwbaar beeld van het aantal mensen dat op zoek is naar werk en beschikbaar is voor de arbeidsmarkt. Sinds 1 januari 2018 is er sprake van een trendbreuk in de UWV gegevens. Sinds 1 januari 2018 publiceert het UWV maandelijks het aantal mensen dat bij het UWV is ingeschreven als werkzoekenden zonder dienstverband. Naast mensen met een WW- en bijstandsuitkering zijn dit ook mensen zonder uitkering die een actieve CV bij het UWV hebben geplaatst. Voor 2018 publiceerde het UWV lagere gegevens van Niet Werkende Werkzoekenden. De UWV gegevens zijn geschikt voor het uitvoeren van een goede benchmark en een nadere analyse van verschillende doelgroepen.

Werklozen

Jaarlijks werkloosheidspercentage (CBS)

Bron + toelichting: met ingang van 2019 wordt ook het recentste CBS werkloosheidspercentage opgenomen om de nieuwe doelstellingen uit de Kadernota te volgen. Een kanttekening hierbij is dat dit cijfer niet uitgaat van werkelijke aantallen maar is gebaseerd op een steekproef. Op landelijk niveau is dit cijfer betrouwbaar, maar op gemeentelijk niveau is er sprake van een onbetrouwbaarheidsmarge.

WW- uitkeringen

Rond het aantal mensen met WW-rechten is er geen expliciete doelstelling opgenomen in het programma. Het is echter wel een factor van belang als het gaat om het inschatten van de staat van de arbeidsmarkt. Mensen die hun WW-rechten hebben opgebruikt vervallen veelal naar een uitkering in het kader van de Participatiewet.

In het vierde kwartaal van 2019 is het aantal mensen in de WW gestegen. Dat strookt met het beeld in de afgelopen jaren waarin, ondanks de neerwaartse trend, aan het eind van het jaar een stijging is te zien. Ten opzichte van het 4e kwartaal in 2018 is er sprake van een daling met 13,7 %.

	31 maart	30 juni	30 sept	31 dec
2015				2443
2016				2308
2017	2410	2015	1822	1834
2018	1814	1443	1309	1394
2019	1456	1144	1074	1202
2020	1339			

Bron + toelichting: Ook hiervoor gebruiken we gegevens van het UWV. Deze cijfers zijn maandelijks beschikbaar en geven een betrouwbaar beeld van het aantal mensen dat op zoek is naar werk en beschikbaar is voor de arbeidsmarkt. Het UWV publiceert de cijfers over SWF-nieuw nu ook met terugwerkende kracht voor 2017. In bovenstaande tabel is dat verwerkt.

Vroegtijdige School Verlaters (VSV)

Het aantal vroegtijdig schoolverlaters is in het schooljaar 2018-2019 wederom iets gestegen. Het RMC is jarenlang de regio met landelijk de laagste schooluitval geweest. Sinds vorig schooljaar bezet het RMC een nog steeds prima 2^e plaats.

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
SWF	1,36 %	0,94 %*	0,93 %*	1,04 %*	1,44%	1,64%
RMC Zuidwest-Friesland	1,30 %	0,93 %	0,81 %	1,04 %	1,34%	1,50%
Nederland	1,90 %	1,80 %	1,70 %	1,75 %	1,89%	2,01%

* dit cijfer heeft (met terugwerkende kracht) betrekking op SWF-nieuw, dus inclusief het toegevoegde deel van Littenseradiel.

Bron + toelichting: DUO/VSV-portal

Vroegtijdige schoolverlaters: Deze cijfers worden jaarlijks door de Rijksoverheid gepubliceerd. Net als bij de mensen met WW rechten is dit een factor die van belang is om de staat van de arbeidsmarkt in te schatten. Leerlingen die het middelbaar onderwijs zonder diploma verlaten hebben een grotere kans om in een uitkeringssituatie terecht te komen.

De stijging is te wijten aan de volgende oorzaken:

- Het aantal jongeren met complexe psychische- en multi-problematiek neemt toe.
- De economie blijft gunstig. Het is eenvoudiger voor jongeren om zonder diploma een (uitzend)baan te vinden. Ook zijn er signalen van groenpluk: bedrijven die studenten (meestal stagiairs) verleiden om bij hen aan het werk te gaan in plaats van te studeren. Het aantal jongeren dat voortijdig de school verlaat omdat ze willen werken blijft dan ook hoog. Dit is in schooljaar 2018/2019 met 27,4 % de belangrijkste reden van uitval
- Jongeren op niveau 3 en 4 hebben te maken met keuzestress. Dit betekent dat ze vaker kiezen voor een tussenjaar na een verkeerde keuze. Dit heeft te maken met de prestatiebeurs waarbij jongeren alleen bij het behalen van een diploma studiefinanciering als gift toegekend krijgen.

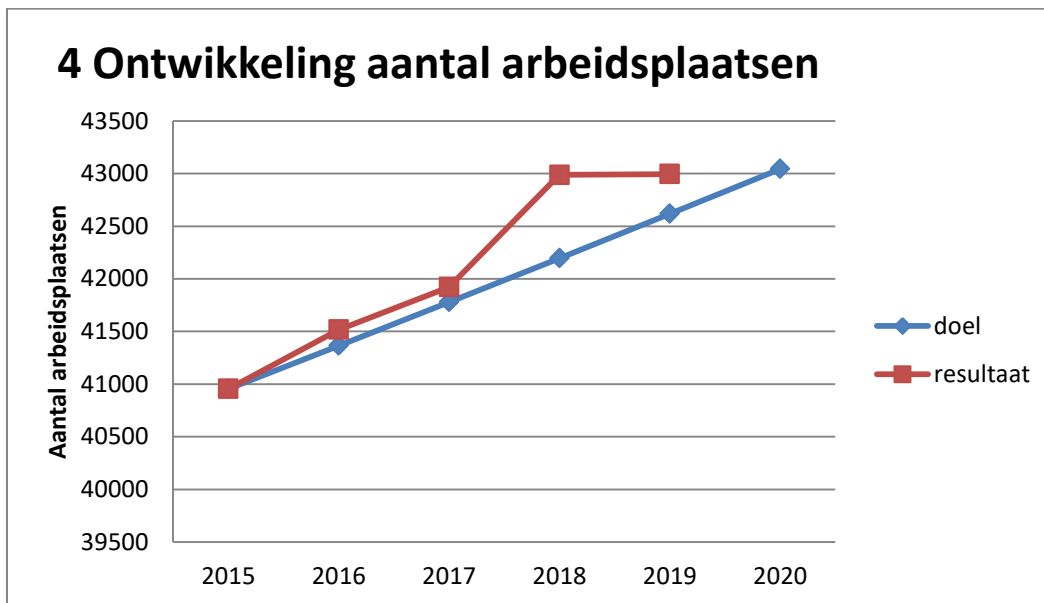
Arbeidsplaatsen

Na de flinke stijging van het aantal arbeidsplaatsen in 2018 is er vorig jaar sprake van stilstand. Daarmee wijkt SWF af van het provinciale beeld. Daar steeg het aantal arbeidsplaatsen in 2019 nog met ruim 1 %. Ook de overige F4 gemeenten laten voor 2019 een groei van het aantal arbeidsplaatsen zien.

Door de flinke stijging van het aantal arbeidsplaatsen in vorige jaren is de meerjarige trend nog steeds positief t.o.v. de in 2018 geformuleerde doelstelling van 1 % groei per jaar.

Ook positief is dat het aantal kleine banen (< 15 uur) is afgenomen (-156) ten gunste van het aantal grote banen (+164).

Qua sector waren de sterkste stijgers de gezondheidszorg en vervoer/opslag. Handel/reparatie en financiële instellingen waren absoluut gezien de grootste dalers.

bron: Werkgelegenheidsregister, Provincie Fryslân 2019